МЕДІАГРАМОТНІ УЧНІ

Усе, чого ми навчаємось протягом року: інформаційна суперсила

…розуміють, що живуть у казковому й небезпечному світі інформації

Саме тому мають володіти суперсилою:

- **Критичного мислення**
- **Фактчекінгу**
- **Розпізнавання маніпуляцій свідомістю**
- **Захисту від кібербулінгу, шахрайства у соцмережах**
- **Упізнавання, захисту й нейтралізації ботів і тролів**
- **Розуміння мови медіа**
- **Розпізнавання й блокування поширення фейків**
- **Створення медіатекстів**

Медіаграмотні учні цікавляться політикою й економікою рідної країни,світу й переглядають новини, використовуючи свою суперсилу☺

АЛЕ ПРИ ЦЬОМУ НЕ ЗАБУВАЮТЬ, ЩО:

- **Практично всі медіа в Україні мають власника, інтереси якого визначають контент і мету маніпуляцій.**
- **Під час виборчої кампанії збільшується кількість джинси в медіа.**
- **Розуміють, що таке таргетинг, який також використовується і для впливу на переконання людей.**
- **За кошти платників податків в Україні працює лише медіа UA: Суспільне**

Медіаграмотні учні чітко знають, що таке НОВИНА, як вона створюється і… як створюються фейки

- Це нове?
- Це важливе?
- Для кого? Для скількох? Як це може вплинути на моє/їхнє життя?
- Факти – священні, а коментарі – вільні, суб’єктивні й не мають бути основою новини.

Медіаграмотним учням іноді цікаво зазирати на сайти, які намагаються неупереджено аналізувати інформаційний простір і спростовують фейки

- “Детектор медіа”

https://detector.media/

- “Медіасапієнс”

https://ms.detector.media/

“Цензор.Нет”

https://censor.net.ua/

“Українська правда”

https://www.pravda.com.ua/

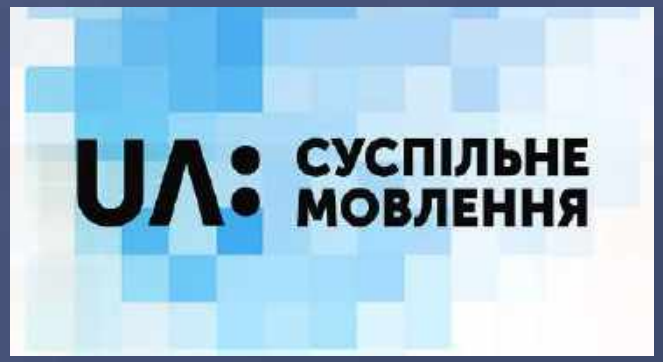

Медіаграмотні учні легко можуть визначити джинсу (замовний матеріал) за такими ознаками:

- Емоційний текст із метафорами, епітетами, вигуками, оціночними судженнями.
- Подається ОДНА точка зору, висвітлюється ОДНА сторона конфлікту.
- Відсутній автор.
- Немає маркування.
- Порушуються стандарти повноти, точності.
- Нефахові, невідомі експерти, «представники народу».
- Більше коментарів і оцінок, ніж фактів.
- Немає реального інформаційного приводу.
- Порушення етичних норм (безпідставні образи, звинувачення, не підтверджені фактами або такі, які неможливо перевірити).

Медіаграмотні учні пам’ятають, що журналістика – це професійна діяльність, яка полягає в збиранні, опрацюванні й поширенні інформації й здійснюється у відповідності до міжнародних стандартів.

ПРОФЕСІЙНІ ЖУРНАЛІСТСЬКІ СТАНДАРТИ

- БАЛАНС
- ДОСТОВІРНІСТЬ
- ВІДОКРЕМЛЕННЯ ФАКТІВ ВІД КОМЕНТАРІВ
- ПОВНОТА
- ТОЧНІСТЬ
- СВОЄЧАСНІСТЬ

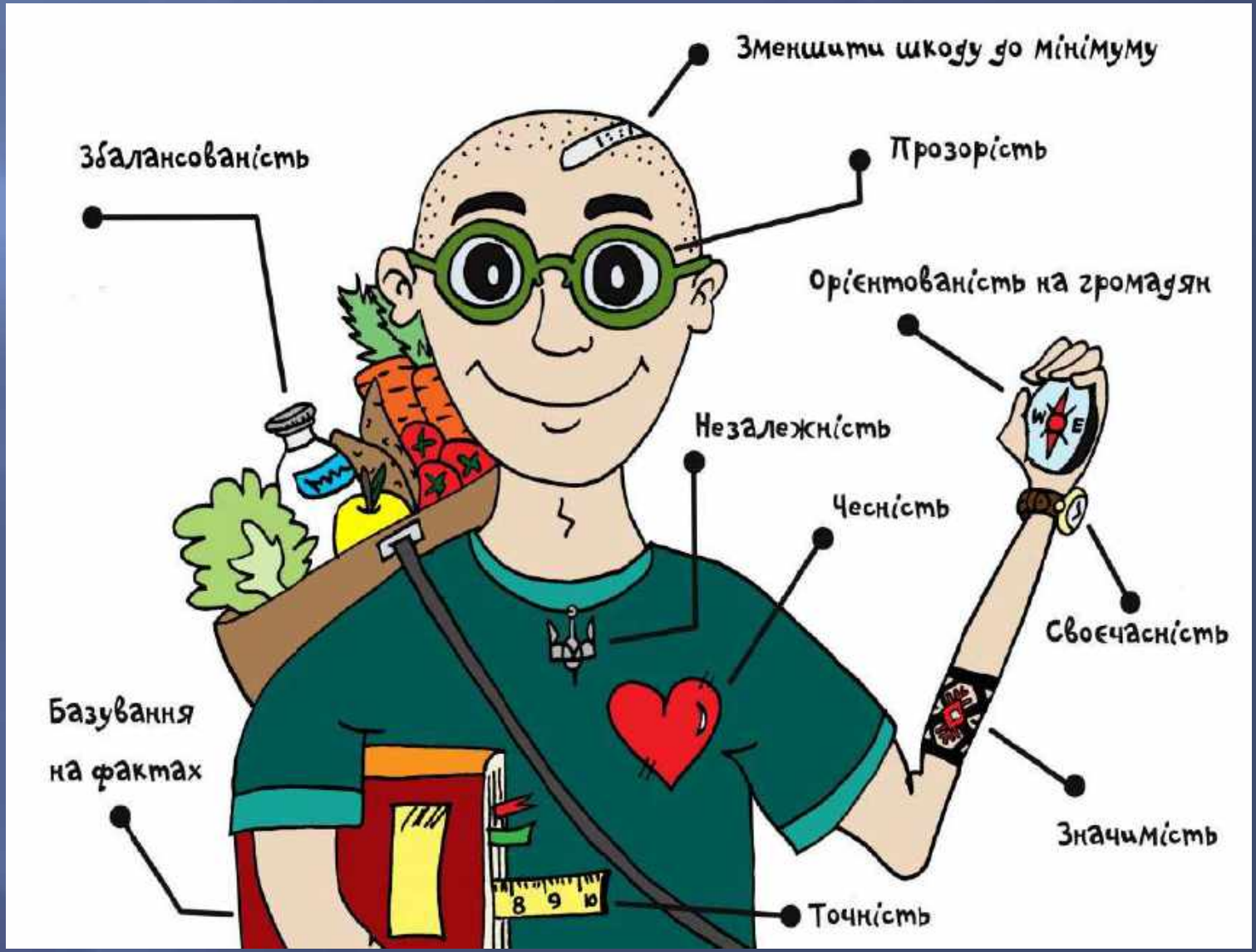

Медіаграмотні учні знають, що таке пропаганда й агітація й уміють їх вирізняти в інформаційному потоці. А головне – захищатись!

- Для тих, хто цікавиться історією й хоче розширити кругозір, а також планує продовжити навчання в профільному класі (історія/географія), пропоную на канікулах переглянути (можна разом з батьками) документальний серіал «Любов, ненависть і пропаганда»
- https://nextfilm.io.ua/video77365

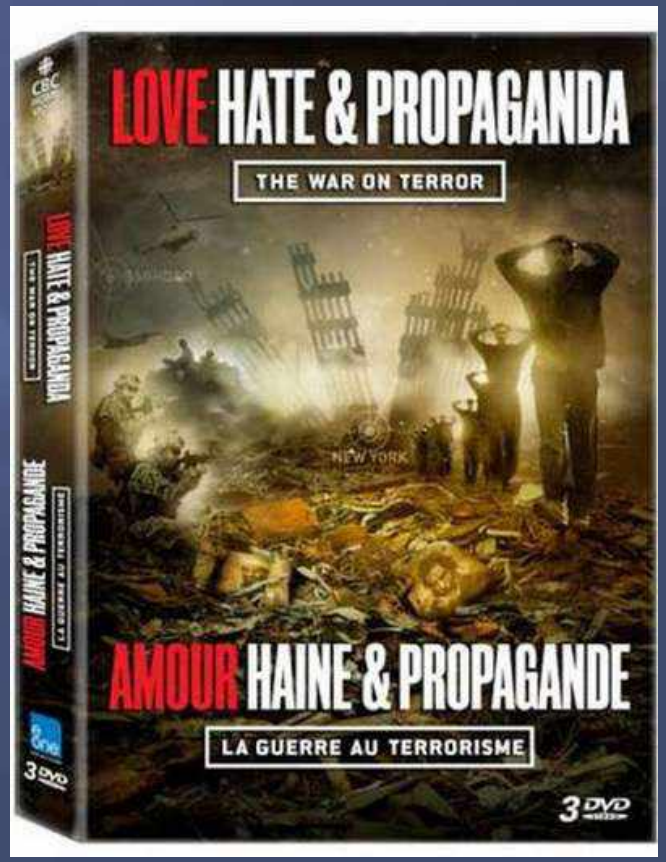

Пропаганда й агітація

- **Агітація** (“приведення в рух, спонукання») —засіб впливу на свідомість і настрій широких мас з метою спонукати їх до політичної чи іншої активності. → **Зміна поведінки**
- **Пропаганда** («підлягає поширенню») - поширення будь-яких ідей з метою залучення прихильників. → **Зміна свідомості**

Медіаграмотні учні знають, що маніпуляція…

…це приховане керування людьми та їхньою поведінкою. Але не тільки знають, а й уміють розпізнавати, коли і, головне, з якою метою ними намагаються маніпулювати.

МАНІПУЛЯЦІЯ

- **це** прихований психологічний прийом, метою якого є змусити людину, **всупереч її інтересам**, виконати певні дії.
- **це не насилля**, а спокуса; її сила і найбільша небезпека для людини найчастіше виявляється у підступності й **ілюзії** свободи вибору.

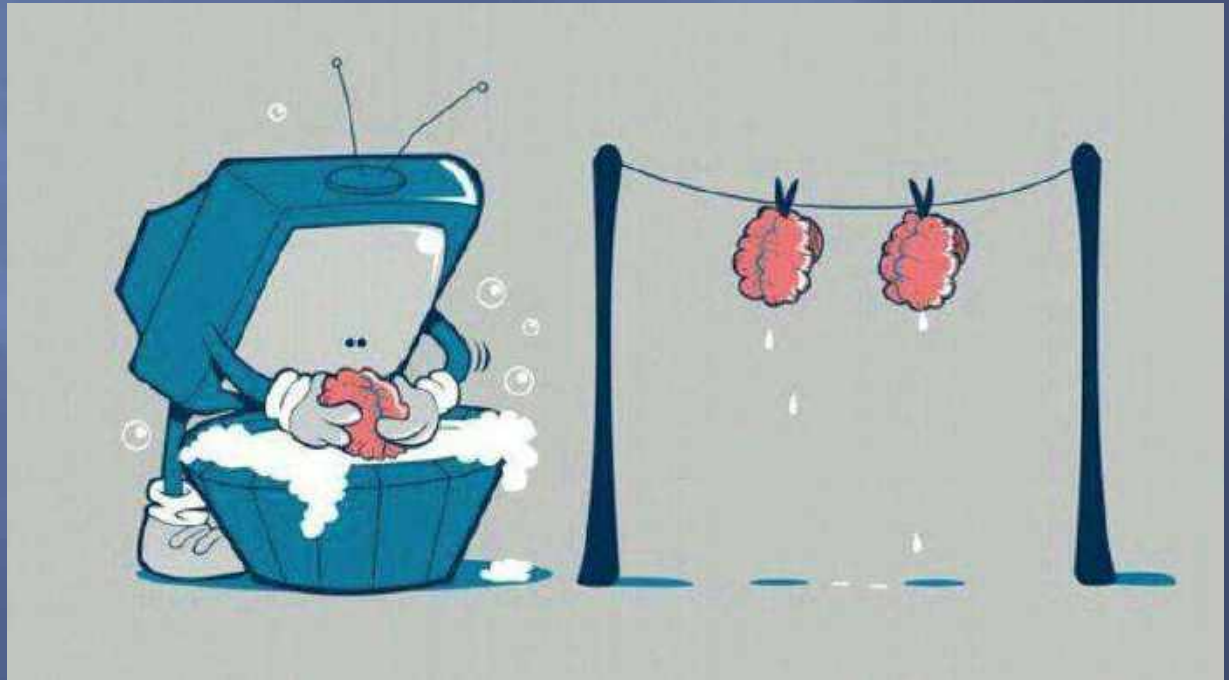

Маніпуляції та фейки в соцмережах

Завжди намагайтесь знайти первинне джерело інформації, яка активно поширюється в соцмережах

Звертайте увагу на екаунт-сторінку, з якої поширюється інформація. Коли вона була створена (наскільки давно)

Скільки підписників? (друзів, послідовників/ followers)

Скільки осіб поділились інформацією? (кількість репостів/shares, likes)

Звертайте увагу на загальний характер попередніх повідомлень (posts). Порівнюйте тенденції

Маркери маніпуляцій та можливих фейків у соцмережах:

- підозрілі екаунти, з яких поширюється інформація
- неймовірна, шокуюча інформація
- хвилеподібне поширення певного повідомлення
- відсутність посилань на першоджерело

Академія української преси пропонує учнівству медіаосвітні ігри

- Вони розвивають критичне мислення;
- формують навички аналізу медіаповідомлень;
- навчають бути стійкими до пропаганди, фейків, дезінформації.

За лінком ви знайдете:

Медіаграмотна Мафія — http://surl.li/bpgke
365° за шкалою медіаграмотності — http://surl.li/bpgkl
Онлайн-гра «Пригоди Літератуса» — http://surl.li/bpgko
Онлайн-гра «Медіазнайко» — http://surl.li/bpgkr

Академія української преси пропонує учнівству зазирнути до бібліотеки масової комунікації та медіаграмотності

За лінком та QR-кодом ви знайдете: електронні книги, присвячені питанням журналістики та медіаграмотності.

http://surl.li/bpgmi

Академія української преси пропонує освітянам відвідати портал медіаграмотності

За лінком та QR-кодом ви знайдете: різноманітні методичні матеріали для вихователів, вчителів, викладачів, бібліотекарів, медіаспоживачів, які можна використовувати у навчанні.

Серед матеріалів є вправи, заняття, відеолекції, курси, презентації, публікації.

http://medialiteracy.org.ua/

У медіаграмотних учнів розвинуті критичне мислення, почуття гумору і впевненість у собі. Якщо ви можете сказати:
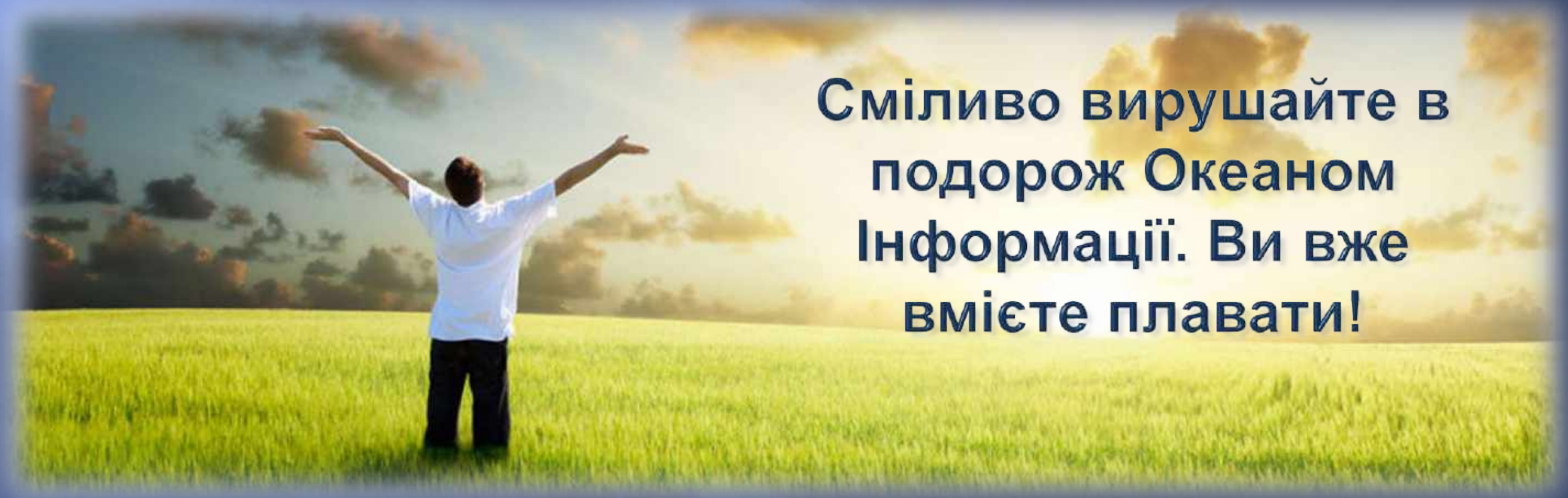
- Я медіаграмотний!